

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6456-10

meddelad i Stockholm den 9 juni 2011

KLAGANDE
AA

Vårdnadshavare: BB

MOTPART
Falun kommun
791 83 Falun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Kammarrätten i Sundsvalls dom den 15 oktober 2010 i mål nr 2974-09, se bilaga

SAKEN
Bostadsanpassningsbidrag

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver underinstansernas avgöranden och förklarar att AA har rätt till bostadsanpassningsbidrag. Handlingarna överlämnas till Falun kommun för handläggning.

Dok.Id 106434

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att kammarrättens dom ska upphävas och länsrättens dom fastställas. Hon framför genom sin vårdnadshavare, utöver vad som framgår av underinstansernas domar, bl.a. följande.

Familjen var före köpet av bostaden i kontakt med kommunen som klargjorde att den inte kunde hjälpa till med köp av bostad.

Familjen består av två vuxna och två barn samt tre umgängesbarn i tonåren. Familjen lyckades – efter att ha tittat på massor av hus – att hitta ett hus som inte krävde några andra anpassningsåtgärder än den nu aktuella, dvs. ombyggnad av badrummet.

Huset består av fyra rum och kök. Det annonserades ut som en enplansvilla men har en gillestuga. Alla rum ligger på samma plan utan trappor och trösklar. Huset var vid köpetillfället vad gäller anpassning det minst kostnadskrävande jämfört med de andra hus som såldes vid samma tid. Badrummet är det enda ställe där det behöver breddas vid ingången. Vidare krävs åtgärder så att AA kan få plats med dusch- och toalettstolar och så att hon med hjälp av en vuxen kan sköta sin hygien.

Oavsett vilken bostad familjen valt hade bostadsanpassning varit nödvändig på grund av hennes omfattande handikapp. Alla objekt kommunen hänvisar till hade krävt omfattande anpassning både ut- och invändigt. Den bostad familjen köpte stämmer överens med kommunens rekommendationer.

Falu kommun bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. En bedömning av om hela bostaden är ändamålsenlig ska göras. Trots att kommunen uppmärksammas på bostadsbytet först i efterhand har kommunen kontrollerat de fastighetsförsäljningar av enplansvillor i området som förekom vid tiden för

förvärvet av den aktuella fastigheten. Det framgår att fem mer ändamålsenliga bostäder fanns.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 6 § första stycket lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m. lämnas bostadsanpassningsbidrag för åtgärder för anpassning av bostadens fasta funktioner i och i anslutning till den bostad som ska anpassas. Bidrag lämnas endast om åtgärderna är nödvändiga för att bostaden ska vara ändamålsenlig som bostad för den funktionshindrade.

Vid köp eller byte av bostad lämnas enligt 9 § samma lag bostadsanpassningsbidrag till kostnadskrävande åtgärder endast om det finns särskilda skäl för att välja en bostad som kräver anpassning.

I lagstiftningsärendet uttalades att det av kostnadsskäl är rimligt att den funktionshindrade vid nybyggnad eller köp eller byte av bostad väljer en bostad som är lämplig med hänsyn till hans eller hennes behov så att anpassningsåtgärder i möjligaste mån kan undvikas eller minimeras. För att bostadsanpassningsbidrag ska lämnas, bör krävas att det finns särskilda skäl för att välja en bostad som gör det nödvändigt att vidta anpassningsåtgärder. Det kan t.ex. vara fråga om en bostad som ligger nära en vårdinrättning som den funktionshindrade bör ha tillgång till. Det kan också gälla fall där den funktionshindrade trots omfattande försök inte lyckats få tag på någon annan lämplig bostad (prop. 1992/93:58 s. 19).

Frågan i målet är om det funnits särskilda skäl för AAs familj att välja en bostad som krävde anpassning.

Högsta förvaltningsdomstolen har i ett tidigare avgörande (RÅ 1996 ref. 49) uttalat sig i frågan huruvida särskilda skäl till bostadsanpassningsbidrag förelegat. Det var i det målet fråga om en delvis förlamad och rullstolsburen man som vårdades i hemmet av hustrun. Makarna – som läst annonser om hyreslägenheter

och vänt sig till hyresvärden då det blev känt att den aktuella lägenheten var ledig – ansågs inte ha vidtagit tillräckligt omfattande försök att finna en bostad som inte krävde anpassningsåtgärder i den utsträckning som var aktuell i målet. Det var inte heller visat att anpassningsåtgärderna till sin karaktär var sådana att svårigheter skulle finnas att hitta en bostad som innefattade anpassningarna.

I ett senare lagstiftningsärende som rörde lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m. har uttalats bl.a. att regelns syfte är att funktionshindrade personer ska välja bostad med stor omsorg. Om kommunen inte kan visa att det finns en bostad som är mer lämplig än den bostad som den funktionshindrade har valt föreligger det i princip särskilda skäl för valet av bostad (prop. 1999/2000:79 s. 71). Det lagstiftningsärendet rörde dock inte frågan om vad som ska anses utgöra särskilda skäl eller vem som har bevisbördan för att sådana skäl ska anses föreligga. Uttalandet saknar därför betydelse vid avgörandet av den fråga som är aktuell i detta mål.

Högsta förvaltningsdomstolen finner inledningsvis att prövningen inte kan begränsas endast till den anpassning som ansökan avser utan att även behovet av förutsebara framtida anpassningar måste kunna vägas in i bedömningen. Enbart det förhållandet att varje bostad skulle ha krävt en sådan anpassning av badrummet som AAs ansökan avser medför därför inte att kravet på särskilda skäl för att välja den bostad som målet rör är uppfyllt.

Som skäl för att välja den aktuella bostaden har vårdnadshavaren framfört att det i praktiken är fråga om en enplansvilla med alla primära bostadsfunktioner på samma plan, att man övervägt ett stort antal bostäder men inte hittat någon lämpligare inom rätt prisklass, att planlösningen är väl fungerande med tanke på AAs behov samt att det är en fördel att det finns en gillestuga på ett annat plan eftersom de övriga barnen då får tillgång till ett utrymme där de kan vistas utan att störa AA.

Mål nr
6456-10

Högsta förvaltningsdomstolen finner att AA visat att hon haft särskilda skäl att välja den nu aktuella bostaden trots att den kräver viss anpassning. Överklagandet ska därför bifallas.

Susanne Billum

Marianne Eliason

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Erik Nymansson

Elin Kristensson

Föredragande justitiesekreterare

Avd. II

Föredraget 2011-05-18